

Lausunto

02.02.2022

Asia: VN/17669/2021

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi sähköisen liikenteen, biokaasun ja uusiutuvan vedyn liikennekäytön infrastruktuurituesta vuosina 2022–2025

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto liikennekäytön infrastruktuurituen asetusluonnokseen.

Asetusluonnoksessa on kattavasti huomioitu useat liikennekäytön infrastruktuurit, mukaan lukien vety. Koska ko. asetuksella jaettava euromääräinen tukisumma on kokonaisuudessaan verrattain pieni, niin on asianmukaista, että se kohdistuu niihin infrastruktuuri-investointien toteuttamiseen, joiden kustannukset ovat suuria ja jotka ilman tukea olisi joko vaikeaa tai jopa mahdotonta toteuttaa. Tuki ajoittuu tärkeään ajankohtaan, kun jakeluverkostoa on ryhdyttävä kattavammin toteuttamaan useat liikennevälineiden käyttövoimat huomioiden, tulevaisuuspainotteisesti.

Liikennekäytön jakeluinfrastruktuurin toteutus odotetaan tapahtuvan pitkälti markkinaehtoisesti, mutta markkinaehtoisesti infrastruktuuri-investoinneista on mahdotonta saada kannattavia, koska alkuvaiheessa jakelupisteillä on verrattain vähän käyttäjiä ennen fossiilittomien käyttövoimien yleistymistä liikenteessä. Niinpä merkittäviä tukitoimia tarvitaan, kun käyttöaste on alussa alhainen. Julkisen tuen ratkaisevasta merkityksestä voisi mainita tuulivoiman käyttöönoton, joka olisi ollut mahdotonta toteuttaa ilman tukea.

Vedyn jakeluinfrastruktuuri

Vedylle tukea on asetusluonnoksessa ehdotettu suhteellisen vähän, huomioiden vetyjakeluinfrastruktuurin toteuttamisen kustannukset. Ehdotamme, että erityisesti vetyinfrastruktuuri-investointien osalta tukikelpoisiksi huomioitaisiin myös koeluonteiset erityyppiset vedyn liikennekäyttöön kehitettävät, myös pienempimuotoiset, ratkaisut. Tarvitaan nopeammin toteutettavissa olevia sekä kustannuksiltaan ja riskeiltään vähäisempiä ratkaisuja ennen

etenemistä laajempiin investointeihin. Näin voitaisiin suuremmalla varmuudella suunnitelmallisesti ja pienemmillä loppukustannuksilla edetä investointivaiheisiin, ilman ”huti-investointeja”. Varsinkin raskailla ajoneuvoyhdistelmillä kuljetettaessa vety on tärkeä vaihtoehto käyttövoimaksi pyrittäessä korkeisiin hyötykuormiin mm. HTC/76tn kokonaispainon ajoneuvoilla sekä myös Suomen vientikuljetusten kannalta varteenotettava vaihtoehto.

Pilotointivaiheen merkitys

Ehdotammekin harkittavaksi, voisiko tukea joissain tapauksissa vaiheistaa: mahdollistetaan pilotointivaihe, josta voisi pilotin niin osoittaessa edetä laajempaan investointiin. Mikäli tämä järjestely ei ole mahdollista tämän tukikierroksen puitteissa, niin pyydämme ehdotuksemme huomioon ottamista mahdollisissa pysyvämpiluonteisissa tukiohjelmissa. Tämä edesauttaisi suurlataus- ja vetyjakeluverkon kehittämistä etupainotteisesti, niin ikään valmistelussa olevaa AFIR-luonnosta myöten.

Uutta teknologiaa hyödyntävät hankkeet

Asetusluonnoksessa on huomioitu uutta teknologiaa hyödyntävät hankkeet, joiden toteuttamiseen on mahdollista saada tukea 10% enemmän kuin jo olemassa olevaa teknologioita hyödyntäviin hankkeisiin. Tämä on tervetullut lisä ko. hankkeiden tukiosuuteen. Kuten edellä huomioimme, niin eri käyttövoimien ja niihin soveltuvan jakeluinfrastruktuurin pilotointi on hyvin tärkeää, jotta pystytään löytämään sopivimmat ratkaisut eri käyttötarkoituksiin.

Jakelupisteen etäisyys tieverkosta

Jakeluinfran sijoittamiselle ei tule asettaa liian tiukkoja kilometrietäisyyttä määrityksiä TEN-T verkon maantieverkosta. Asetuksessa esitetään 1 km etäisyyttä, joka on aivan liian tiukka vaatimus. Erityisesti tulee huomioida liian tiukkojen vaatimusten vaikutukset, kun liikennekäytön infrastruktuuria odotetaan toteutettavan markkinaehtoisesti ja merkittävässä määrin myös perustuen jo olemassa olevalle infrastruktuurille. Onkin huomioitava, että teollisuus-, logistiikka- ym. alueet, joille esimerkiksi vedyn jakeluinfrastruktuuria olisi mahdollisuuksien mukaan kustannustehokasta sijoittaa, eivät useinkaan sijaitse 1 kilometrin etäisyydellä TEN-T tieverkosta. Etäisyyden osalta tulisi seurata EU:n linjauksia eikä ainakaan asettaa kansallisesti EU:n linjauksia tiukempia vaatimuksia.

Lahden seudun kehitys LADEC Oy

Toimitusjohtaja Jukka Rantanen

Johtaja Tomi Tura

Jauhiainen Tiina
Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy